

Nauk iz zadnjih dogodkov v Trstu

Kljub protestom, ki so prihajali iz vrst tržaških Slovencev in določenih plasti italijanskega prebivalstva (žal omejenih le na nekatere politične kroge) so misovski voditelj Almirante in njegovi tržaški prijatelji predstavili javnosti brošuro, katere platnica kaže Narodni dom v Trstu v zubljih. Po 63 letih smo torej v Trstu doživeli, da se lahko javno proslavlja — in ne samo opravičuje — eden najogabnejših zločinov, ki jih je italijanski fašizem zagrešil zoper tržaške oziroma primorske Slovence.

Ugotoviti pa je treba, da Trst na tolikšno predrznost nikakor ni odgovoril tako, kot bi moral, če bi zares demokratično čutil. To med drugim pomeni, da še vedno živimo v čudnih, vsekakor nenormalnih razmerah, tako da še ni mogoče govoriti o enakopravnem sožitju med večino in manjšino. Slika Narodnega doma v zubljih bi namreč kazala, kot da je italijanska večina že leta 1920 odpravila z uprašanjem slovenske narodne manjšine v Trstu, in sicer tako, da je to manjšino kratkomalo zatrla.

Kar se je pred dnevi pripetilo v Trstu, pa dokazuje, da so se razmere v zadnjem času še poslabšale, če si namreč skupina ljudi upa poveljevat in proslavljati človeka, kot je bil Francesco Giunta, o katerem obstajajo dokazi, da je osebno odgovoren za vrsto zločinov in da ga je treba zaradi delovanja med zadnjo vojno smatrati za vojnega zločinca.

Zadnja množična protifašistična manifestacija v Trstu je bila, kot se še spominjamo, leta 1970, ko je velika množica z župani vseh občin na Tržaškem in s predsednikom pokrajine na čelu šla v sprevedu od mestnega županstva do Goldonijeva trga, kjer je bilo zborovanje, na katerem je fašistično razgrajanje in napadanje obsodil in ožigosal tudi slovenski govornik. Od tedaj pa je poteklo že 13 let in so se razmere v mestu dokaj spremenile. Nastala je med drugim Lista za Trst, ki je dejansko prekinila ali vsaj zavrla proces demokratizacije in dala povod, da so se razplamtele tudi nacionalistične strasti. Zato pravzaprav ni nič čudnega, če smo zdaj dosegli stopnjo, ko se javno proslavlja požig Narodnega doma.

Kaj iz tega izhaja? Po našem predvsem to, da Slovenci v Trstu in sploh v vsej Furlaniji-Juljski krajini čim bolj strnejo svoje vrste, pozabijo na to, kar jih razdvaja, in z modrim, pretehtanim, e-notnim nastopanjem navzven branijo svo-

■ dalje na 8. strani

ZANIMAJMO SE ZA BLIŽNJEGA!

Na začetku tega meseca so dnevniki poročali, da je v Rimu od lakote umrl trimesečen otročiček, katerega je brezvestna nezakonska mati zapustila v rulotki, katero si je bila brez vednosti pravega lastnika izbrala za začasno bivališče. Potem je odšla in prepustila otroka usodi, to je smrti.

Dnevniki niso povedali, kako se je moglo zgoditi, da ni nihče slišal obupnega joka lačnega otroka, joka, ki je moral trajati, vsaj od časa do časa, več dni. Morda so ljudje tudi slišali jok, pa se niso zmenili zanj, saj si niso mogli misliti, da je otrok, ki joka, sestradan do smrti.

Dejstvo pa je, da je otrok umrl, ne da bi mu bil skušal kdo pomagati in ne da bi se bil kdo zganil in šel pogledat, kaj se vendar dogaja v tisti rulotki.

Toda to ni edini tak primer. Vedno spet nas obveščajo časniki, radio in televizija o samotni smrti kakega človeka, kakega mladega mamilarja ali kakega starca ali starke, pa tudi kakega invalida. Nekatere odkrijejo mrtve šele po daljšem času. Vse to je dokaz neke čudne, skoro nerazumljive brezbriznosti okolja za človeka, ki živi sam. Vse se zanima za kakega slavnega ali zelo bogatega človeka, toda samo, dokler se ne znajde v nesreči. Tedaj postane tudi tak človek osamljen.

Svoj čas so bili ljudje radovedni drug na drugega, kar so moralisti in učitelji lepega vedenja kritizirali kot grdo navado. Toda radovednost do sočloveka je pomenila zanimanje zanj, tako zanimanje pa v bistvu ni bilo nekaj slabega, čeprav se je rado izcimilo v obrekovanje. Človek je čutil neko odgovornost pa tudi neko veselje do sočloveka. Ljudje so se imeli za sosedo, tudi če so prebivali četrt ure ali več hoda

drug od drugega, kar je lepo opisano v starih povestih. Iz čudnih in težko razumljivih psiholoških vzrokov se je to v zadnjih desetletjih čisto spremenilo. Zdaj se nimajo za sosedo niti ljudje, ki stanujejo v vele-mestnih hišah v istem nadstropju. Če le morejo, se izognejo drug drugemu in se ne pozdravljajo med seboj ali le izjemoma. Med seboj ne vzdržujejo nobenih stikov. Sosed sliši sosedo le, kadar preglasno odpre televizijo ali kadar spusti vodo v kopalnici ali na stranišču. To je vse.

A naj se tudi dogaja v sosednem stanovanju karkoli, ljudje menijo, da se ne smejo zanimati za to. To bi lahko bilo tudi nevarno. Zato so lahko rdeči brigadisti držali svoje ujetnike, npr. Alda Mora ali generala Doziera v velikih stanovanjskih hišah, ne da bi bili čudni šumi v sosednem stanovanju pripravili koga do tega, da bi bil šel pogledat ali da bi zadevo komu prijavil. Nad vsem je zmagala brezbriznost za usodo drugih, za tisto, kar se lahko zgodi z drugimi ljudmi. Tako je bilo gotovo tudi z ubogim trimesečnim otročičkom v Rimu. Nihče se ni čutil dolžnega, da bi se bil pozanimal zanj, nikogar ni otrok zanimal, nihče ni bil radoveden, kaj je z njim, tudi če so kaj opazili. Manjkalo jim je ljubezni in zanimanja za sočloveka. Zanimanje za sočloveka lahko čutijo le tisti, ki imajo človeka radi, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja okrog njih in z ljudmi v njihovi bližini. Toda kot rečeno, tako zanimanje za sočloveka izginja. A ne smemo dopustiti, da dokončno izgine. Kakšen svet bi bil to? Ne bi bilo lepo živeti na takem svetu.

Zato se moramo vsi čutiti dolžne, da se zanimamo za svoje soljudi, za sosedo in

■ dalje na 3. strani

Kdo je odgovoren za pokol v Beirutu?

V Beirutu reševalci še vedno iščejo trupla in morebitne preživele pod ruševinami ameriškega veleposlaništva, ki ga je v ponedeljek razdejala strahotna eksplozija peklenškega stroja, očitno delo fanatičnih teroristov, menda simpatizerjev Homeinijevih skrajnežev. Doslej ugotovljenih človeških žrtev je 29, ameriški veleposlanik Dillon pa izreka bojazen, da bo končni ob račun morda dvakrat višji.

Z vseh koncev sveta prihajajo odmevi zgražanja in solidarnosti ob tem pokolu, ki poleg vsega spravlja v nevarnost že tako težavne poskuse za dosego pomiritve na

Bližnjem vzhodu. Papež Janez Pavel II. je preko državnega tajnika Casarolija sporočil čustva bolečine in obsodbe v dveh poslanicah, naslovljenih preko vatikanskih diplomatov Ameriki in Libanonu. Papež poudarja pretresenost ob tolikih nedolžnih žrtvah in izreka vročo željo, da bi mir na zadnje prevladal na Bližnjem vzhodu.

Italijanski predsednik Pertini pa v poslanici predsedniku Reaganu prav tako poudarja sožalje in ogorčenje. V podlem atentatu vidi Pertini sabotiranje mirovnih prizadevanj Združenih držav na Bližnjem

■ dalje na 7. strani

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 24. aprila, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Mladinski oder: »Lesene igračke« (Radijska igra); 11.00 Sestanek z...; 11.15 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Beneški kabaret; Šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditvev; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 25. aprila, ob: 8.00 Kratka poročila; 8.20 Dobro jutro po naše; 9.00 »Iz krvi rdeče«; 10.00 Posnetek koncerta, ki je bil 25. novembra lani v Cankarjevem domu v Ljubljani v okviru festivala »Revolucija in glasba«; 11.00 Orkester RTV Ljubljana; 11.30 Beležka; 12.00 Zvezde o nas; 13.00 Poročila; 13.20 Gospodarska problematika; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje); Andrej Capuder: »Rapsodija 20«; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Veselo športno popoldne; 17.00 Letošnja revija »Primorska poje«; Prvačina, 27. marca; 18.00 Od Milj do Devina; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 26. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Bratje in sestre, na zdari!; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Oddaja za otroški vrtec; 11.30 Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje); Andrej Capuder: »Rapsodija 20«; 14.30 Ropotuljica; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«; Prvačina, 27. marca; 18.00 Florian Lipuš-Marko Kravos: »Škornji«. Vsakdanja igra ob 40-letnici padca fašizma; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 27. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.00 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin; 12.30 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«; 13.00 Poročila; 13.20 Pogovori o samoupravljanju; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje); Andrej Capuder: »Rapsodija 20«; 14.30 Evergreeni; 14.55 Naš jezik; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Na goriškem valu; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 28. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.00 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 12.30 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje); Andrej Capuder: »Rapsodija 20«; 14.30 Otroški vrtec: »Som in tja skozi čas«; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Zagrebški madrigalisti pod vodstvom Vladimira Kranjčevića v Kulturnem domu v Trstu; 18.00 Četrtekova srečanja; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 29. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.30 Beležka; 12.00 Ena bolha me grize; 13.00 Poročila; 13.20 Naša gruda; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje); Andrej Capuder: »Rapsodija 20«; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Od ekrana do ekrana; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 »Naša pesem 1982«, VII. tekmovalje pevskih zborov Slovenije; 18.00 Kulturni dogodki; 18.40 Imena naših vasi; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 30. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 9.00 Alpinizem: liki, dosežki, vrednote doma in v svetu; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Bela Bartok: Grad vojvode Sinjebradca, koncertna izvedba sopranistke Zlate Ognajnovič, basista Ivana Sancina in pianista Milivoja Šurbeka; 11.30 Beležka; 12.00 »Glas od Režije«; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 kratka poročila 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje); Andrej Capuder: »Rapsodija 20«; 14.30 Otroški kotiček: »Leteči zmaj«; 16.30 Protagonisti jugoslovanskega popevkarskega sveta; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 19.00 Poročila.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

PREJELI SMO:

Protest proti proslavljanju škvdrista Giunte

V zvezi z novico, da nameravajo neofašistični predstavniki MSI z vsedržavnim vodjo Almirantejem na čelu proslaviti v prihodnjih dneh v našem mestu zloglasnega škvdrista Francesca Giunta, ki je leta 1920 pripravil in izvedel požig Narodnega doma in druga nasilja proti slovenskim in hrvaškim ustanovam in posameznikom, izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu z največjo ogorčenostjo protestira proti proslavljanju človeka, ki se je proslavil v ščuvanju k sovraštvu in nasilju proti Slovincem in z organiziranjem požiga Narodnega doma in drugih naših ustanov svoje grožnje in nasilje tudi uresničil.

Zaradi tega so fašisti to njegovo barbarsko in zločinsko dejanje nad Narodnim domom označili za ognjeni krst fašizma pri nas in kot »mojstrsko delo fašistične akcije.« Ob desetletnici požiga pa je bil Giunta za to svoje dejanje odlikovan z marmornato spominsko ploščo.

Spiro teh nezaslišanih dejstev Slovenci, ki živimo v mejah demokratične republike Italije, nastale iz odporništva proti totalitarnemu in do nas genocidnemu fašističnemu režimu — v boju proti kateremu smo Slovenci doprinesli sorazmerno mnogo žrtev in preganjanja — ne moremo in ne smemo v tem trenutku pozabiti na vse tiste, ki so pod fašizmom neposredno ali posredno pretrpeli preganjanja vseh vrst: od procesov, zapora in ječe pa do konfinacij in ustrelitev. Zato najodločneje zahtevamo od krajevnih in osrednjih oblasti, da preprečijo poveljevanje ljudi, ki so se prav v našem mestu proslavili z nekulturnimi dejanji in zločini, ki jih mora vsak resnično demokratičen in pošten človek obsoditi, in tako preprečijo moralno in politično škodo in žaljenje demokratičnih čustev mesta, ki po tragičnih izkušnjah Rižarne in drugih zablod iz zadnje vojne želi živeti v miru in sožitju s svojimi sosedi in sodržavljanji Slovenci.

Izvršni odbor SSK želi s tem pozivom javno apelirati na odgovorne oblasti, naj preprečijo to napovedano fašistično izživanje, ki pomeni predvsem žalitev moralnega čuta in vseh tistih, ki so trpeli in umrli zaradi fašizma, ter je naperjeno proti mirnemu sožitju med Slovenci in Italijani in dobrososedskim odnosom med Italijo in Jugoslavijo.

PROTEST MESTNE SEKCIJE

V zvezi z napovedano javno predstavitvijo brošure o podvigih zloglasnega škvdrista Francesca Giunta, ki je tržaškim Slovincem dobro znan kot pobudnik in dejanski organizator divjega pohoda tržaških nacionalistov nad slovenski Narodni dom »Balkan« in njegovega požiga 13. julija 1920, sekcija Slovenske skupnosti za mesto center ogorčeno protestira proti tej hudi provokaciji neofašistične stranke MSI in njenih voditeljev, ki žali najgloblja narodna in demokratična ču-

stva tržaških Slovencev. Ob tem moramo ponovno poudariti, da smo tržaški Slovenci s požigom Narodnega doma pretrpeli ogromno moralno, narodno in materialno škodo, ki nam še do danes ni bila v celoti povrnjena. Tudi naših pravic ni država še uzakonila, tako da se moramo zanje še vedno boriti iz dneva v dan, čeravno prav letos poteka 40 let od padca fašizma.

Mestna sekcija SSK tudi zahteva od oblasti, naj preprečijo to provokacijo, naperjeno predvsem proti Slovincem in vsem demokratom, s katero bi naši narodni nasprotniki hoteli razburkati politično ozračje pri nas, da bi s tem preprečili priznanje in dejansko uveljavitev naših pravic, ki jih zahtevamo od italijanske države. Hkrati poziva vse rojake in demokratično usmerjene državljane večinskega naroda, naj dostojanstveno, a odločno zavrnejo to fašistično izzivanje.

TELEGRAM PREDSEDNIKU REPUBLIKE PERTINIJU

Spiro predvidene spominske proslave, ki jo MSI v sodelovanju samega Almiranteja pripravlja za ponedeljek, 18. aprila letos, zloglasnega škvdrista Francesca Giunta, začetnika in vodja tržaškega fašizma, ki je 13. julija 1920 organiziral požig Narodnega doma, kulturnega in političnega središča tržaških Slovencev. Slovenska skupnost ostro protestira proti takemu izživanju, ki je očitna apologija fašizma, naperjena proti slovenski manjšini in mirnemu sožitju obeh tu živčih narodov.

Zato se Slovenska skupnost obrača na Vas, gospod predsednik, ki ste najvišji čuv var ustave, da preprečite to žaljivo in nevarno provokacijo.

SPREJEM DELEGACIJE SLOVENSKE SKUPNOSTI PRI TRŽAŠKEM PREFEKTU

V soboto, 16. t.m., je tržaški prefekt dr. Marrosu sprejel petčlansko delegacijo Slovenske skupnosti, ki jo je vodil pokrajinski tajnik dr. Zorko Harej. Delegacija je prefektu prikazala nedopustnost proslavljanja fašističnega škvdrista Francesca Giunta in nevarnost, da se poruši z veliko težavo po vojni zgrajeno razumevanje med Slovenci in Italijani. Zahtevala je zato prepoved fašistične manifestacije in zavarovanje slovenskih ustanov pred morebitnimi fašističnimi napadi.

Ob tej priložnosti je delegacija Slovenske skupnosti obvestila prefekta tudi o vsebini letaka, ki so ga narodni nestrpneži razširili za Veliko Noč v Zabnicah v Kanalski dolini.

Ob koncu mu je zastopstvo Slovenske skupnosti poklonilo publikacijo z dokumenti o drugem tržaškem procesu pred posebnim sodiščem, ki jo je izdala Slovenska skupnost ob 40-letnici tega procesa.

PROSTOR MLADIH

Marčna številka Ognjišča

Kot vsaka številka Ognjišča, se tudi ta začneja s pismom nekega mladega človeka, tokrat — lahko bi rekli izjemoma — fanta. Navadno se namreč oglašajo dekleta. Tokrat torej neki fant opisuje svojo mladost in kako je kljub raznim težavam znal ostati veren. Na naslednjih straneh najdemo tri pesmi, katere sta zložila neka Marija in Minka Korenčan. Posebno lepa je Marijina »Molitev matere«.

Sledi intervju z bogoslovnim profesorjem Stankom Ojnikom o novem zakoniku cerkvene prava. V njem je povedal marsikaj zanimivega, npr. o cerkvenih kaznih po novem zakoniku. Prof. Ojnik je rekel med drugim: »Se vedno obstajajo neke sankcije, kajti razumeti moramo, da je Cerkev družba in da vsaka družba mora imeti neke predpise in ti predpisi morajo biti resno mišljeni. Katere so cerkvene kazni? Največja in najhujša je gotovo izobčenje, nadalje prepoved prejemanja zakramentov, obhajanja bogoslužja, pa naj gre za prepoved prejemanja obhajila ali drugih zakramentov ali pa za prepoved delitve zakramentov. Duhovnik je lahko kaznovan s suspenzijo — prepovedjo maševanja. Namen cerkvenih kazni je seveda predvsem spreobrnjenje in to niso kake maščevalne kazni. Namen vsake cerkvene kazni je ta, da bi utrdili ljudi na poti k dobremu oziroma da bi tiste, ki so od dobrega odstopili, zopet pripeljali nazaj. Kakih večjih kazni ni, ostalo pa je osem ali devet kazni izobčenja. Izobčenje pomeni, da Cerkev nekoga ne smatra več za svojega člana, ni pa s tem rečeno, da je izobčen preklet ali že pogubljen; prepovedano mu je prejemanje zakramentov, sme pa prositi za spravo. Morda bi jih bilo zanimivo naštet — me ni bog, prof. Ojnik. »Taka kazen (tj. izobčenje) je izrečena za napad na papeža, za odpad od vere in krivoverstvo — tu je samo po sebi razumljivo, da nisi več član Cerkve. Tretja taka kazen, ki je ostala, je za onečaščenje Najsvetejšega zakramenta, nadalje če duhovnik preloži spovedno molčečnost, potem če bi spovednik odvezal tistega, s katerim je sodeloval v grehu zoper šesto božjo zapoved, nadalje če bi kdo posvetil škofa brez dovoljenja Rima, pa še zadnja, to je abortus ali splav. Pravijo, da je papež osebno vztrajal na tem, da ta kazen za odpravo plodu ostane, ker je hotel pokazati na svetost in pomembnost življenja. Gre za to, da

se poudari teža tega greha, ki je danes pravzaprav zelo razširjen in marsikdo tega ne ve, da tisti, ki naredi splav (mati), kot tudi tisti, ki sili k splavu, ter tudi tisti, ki ga izvrši, zapade najstrožji cerkveni kazni, to je izobčenju, če je za to kaznen vedel. Pri teh kaznih je tako, da moraš najprej dobiti, preden lahko dobiš odvezo od tega greha, od kazni oprostitev. Odveza od izobčenja pa je pridržana škofu ali pooblaščenemu duhovniku, od nekaterih pa samo papežu.«

Nina objavlja črtico o nekem tragičnem življenju, Janez Lampič pa črtico pod naslovom »Izdrito oko«. Zanimivo je »razmišljanje slovenske karmeličanke« pod naslovom »Pridigala mi pa ne boš«. Aktualna je priloga »Kardinali — prvi sodelavci papeža«. Dodanih ji je nekaj barvnih fotografij, ki večinoma prikazujejo novimenoanega hrvaškega kardinala Kuhariča.

Oče urednik nas tokrat popelje na obisk k mladi invalidki Mileni pri Sv. Juriju ob Taboru, športna rubrika pa je posvečena slovenskim in drugim skakalcem, medtem ko nam rubrika za lahko glasbo predstavlja angleško rock skupino »Supertramp«. To vsebino dopolnjuje še marsikaj drugega.

—o—

TERORIZEM V ŠPANJI

Tri nove žrtve terorizma v Španiji. Nedaleč od San Sebastiana v baskovskih pokrajinah se je v avtomobilu pred dnevi razletel peklenski stroj, ki so ga očitno pripravljali štirje domnevni mladi pripadniki ETE. Fant in dekle sta umrla, njuna tovariša pa sta hudo ranjena. Kakih 20 minut prej je v istem kraju peklenski stroj razdejal neko banko. Policija meni, da je bil to atentat omenjene skupine, ki je imela v načrtu še nova teroristična dejanja.

V Valenciji pa je podlegel ranam poročnik španske policije. Ko je hotel pogoniti motor svojega avtomobila v garaži pod stanovanjem, se je avto razletel zaradi nastavljenega peklenškega stroja. Policija pripisuje atentat skrajnolevičarski skupini GRAPO, ki je od leta 1975 do danes izvedla vsaj 25 umorov.

S TRŽAŠKEGA

LEP USPEH

DOMAČEGA DENARNEGA ZAVODA V NABREŽINI

V Nabrežini je bil v soboto, 16. t.m., redni občni zbor Kmečke in obrtniške hranilnice in posojilnice. O poslovnem letu 1982 je podal obširno poročilo predsednik Gvido Zidarič, ki je med drugim poudaril, da so se vloge lani povečale za nad 30% v primerjavi z letom 1981, naložbe pa za nad 40%. Pri podeljevanju posojil, je poudaril predsednik Zidarič, je skušal upravni svet vedno dajati prednost članom in domačinom, zlasti za gradnjo ali obnovo stanovanjskih hiš. Prav tako sta bila deležna velike pozornosti kmetijstvo in obrtništvo.

Na občnem zboru so med drugim izvolili dva člana upravnega sveta. Potrjen je bil Ivan Breclj, na novo pa je bil izvoljen Antek Terčon. Rednemu občnemu zboru je sledil izredni, in na njem so delno spremenili dosednji statut Kmečke in obrtniške hranilnice in posojilnice v Nabrežini.

INTERPELACIJA DEŽELNEMU

SVETU ZA REŠITEV REPENTABRA

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka je v teh dneh vložil v deželnem svetu interpelacijo, s katero se zavzema, da bi se deželna vlada zavzela za obnovo in ohranitev repentabske cerkve, župnišča in zakristije, ki jih je že močno načel zob časa in slabih vremenskih razmer. V svoji interpelaciji svetovalec Štoka poudarja nujnost, da se deželna vlada čim prej zavzame za obnovitvena dela na Repentabru, saj cerkev in ostale zgradbe nimajo samo verškega pomena, ampak predstavljajo veliko zgodovinsko in turistično zanimivost.

OPENSKA HRANILNICA
POZITIVNO OCENILA
LANSKO POSLOVANJE

V Prosvetnem domu na Opčinah je bil v nedeljo, 17. t.m., redni občni zbor openske hranilnice in posojilnice.

Poročilo upravnega odbora je podal predsednik inž. Milan Sosič. Iz pregleda lanskega delovanja je razvidno, da je openska hranilnica in posojilnica eno najuspešnejših denarnih zavodov v naših krajih.

Sledilo je poročilo nadzornega odbora, ki ga je prebral predsednik inž. Pisani, med razpravo, ki je sledila, pa so prisotni člani razčistili določena vprašanja v zvezi s poslovanjem, nakar pa je občni zbor soglasno odobril obe poročili in obracun za lansko poslovno leto. Razpravljali pa so tudi o porazdelitvi čistega dobička. Volitve so nekoliko spremenile dosedanje organe. Tako je bil izvoljen v upravni odbor dr. Vremec, v nadzorni pa M. Milko- vič, na mesto predsednika nadzornega odbora pa je bil izvoljen dr. Kosmač.

Upravni odbor je na svoji prvi seji izvolil za novega predsednika upravnega odbora Pavla Miliča, za podpredsednika pa Karla Guština.

Razstava o arheoloških najdbah

V tržaškem Kulturnem domu so v petek, 15. aprila, odprli arheološko razstavo »Predloka v zgodnjem srednjem veku«. Razstavo je pripravila arheologinja Elica Boltin-Tome, v Trstu pa so jo organizirali Pomorski muzej »Sergej Mašera« iz Pirana, Narodna in študijska knjižnica in Slovenski raziskovalni inštitut v Trstu.

Razstavljeni so predmeti, ki so jih odkopali v Predloki, kraju, kjer so našli staroslovensko grobišče na ozemlju slovenske Istre. Grobovi so iz 7., 8., a tudi iz 10. in 11. stoletja. O stalni naselitvenosti na tem področju priča darilna listina iz leta 1067.

Ob odprtju razstave je uvodne besede spregovoril tajnik SLORI-ja Pavel Stranj, prisotne pa je pozdravil tudi ravnatelj pi-ranskega Pomorskega muzeja Miran Ka-fol. Delo samo in najdbe v tem grobišču

je predstavila in orisala arheologinja sama. Elica Boldin-Tome je tako predstavila gradivo, ki ga sestavljajo fotografije, najrazličnejša terenska dokumentacija najdbišč in tudi nekaj zanimivih izkopnin. Razstava je zelo zanimiva in, kot so poudarili v uvodnih besedah, je še posebej namenjena šolski mladini, tudi italijanske narodnosti, saj so vsi podnapisi in razlage dvojezične. Edino opombo, ki bi jo napisali ob tej važni in koristni pobudi pa je, da bi se pri grobiščih od 7. do 11. stoletja, ki so jih odkrili v Predloki, lahko dosledneje uporabljajo pojem, da gre za slovenske in ne širše »slovan-ske« grobove, ki so hranili veliko zanimivega arheološkega raziskovalnega gradiva, ki si ga sedaj, vsaj delno lahko ogledamo v Kulturnem domu.

Sklepna proslava ob 90-letnici Iga Grudna

V ponedeljek, 18. aprila, je minilo 90 let, odkar se je pri Dutkovih v Nabrežini rodil pesnik Igo Gruden. Obletnica, kot smo že beležili v našem listu, je močno obarvala vrsto kulturnih prireditev v Nabrežini, a tudi širše v Trstu in Ljubljani.

Sklepna prireditev pa je bila prav preteklo nedeljo, 17. aprila, v nabrežinski telovadnici, ki je bila ob tej priložnosti polna do zadnjega kotička.

Slovesnost je sklenila pester niz pobud, ki sta jih priredila devinsko-nabrežinska občinska uprava in slovensko kulturno društvo Igo Gruden iz Nabrežine.

Na proslavi so z zelo pestrim sporedom nastopili otroci osnovne šole Igo Gruden iz Jamelj, sledil je pozdravni govor predsednika društva Antka Terčona, ki je med drugimi uglednimi gosti pozdravil tudi Grudnovo ženo Pepco in sinova Primoža in Aleša. Predsednik Terčon je predstavil stari prapor nabrežinskega pevskega društva »Nabrežina«, in še druga dva, ki so do fa-

šizma krasili vse proslave in prireditve nabrežinskih kulturnih društev.

Sledil je nastop folklorne skupine osnovne šole Virgil Šček iz Nabrežine in recitacije dijakov srednje šole Igo Gruden, ki so podali izbor pesnikovih lirik in drugih pesmi, mentorica recitatorjev je bila prof. Vera Ban.

Slavnostni govornik na nedeljski proslavi je bil pesnik Miroslav Košuta, ki je prepričljivo prikazal življenjsko in umetniško pot Iga Grudna. Spored pa je zaključil mešani pevski zbor društva Igo Gruden, ki ga vodi Matjaž Šček. Zapel je vrsto pesmi, ki sta jih z recitatorjem Grudnovih verzov obogatili Patrizia Terčič in Majda Legiša.

Kot je bilo napovedano, so v nedeljo tudi nagradili najboljše izdelke likovnega in literarnega natečaja, ki ju je društvo pri-

Glasbena matica - Trst, sezona 82-83

9. abonmajski koncert v petek, 22. aprila 1983 ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Nastopal bo: SIMFONIČNI ORKESTER RADIO-TELEVIZIJE LJUBLJANA in MLADINSKI PEVSKI ZBOR GLASBENE MATICE IZ TRSTA. Dirigent Stojan Kuret. Solista Olga Gracelj, sopran — Eva Novšak-Houška, alt. Na sporedu: G.B. Pergolesi, Z. Ciglič, J. Brahms.

redilo ob tej priložnosti. Veliko otrok in dijakov se je odzvalo vabilu društva, tako sta povedala kulturni referent Zvonko Legiša in odbornica društva Nadja Doljak. Nagrajencem, kot tudi nekaterim drugim prisotnim, so podelili v spomin grafiko, ki jo je za to priložnost izdelala mlada nabrežinska umetnica Lilijana Drašček.

»TRŽAŠKI KRAS: NARAVA IN ČLOVEK«

Pod pokroviteljstvom deželnega odbornišтва za javne ustanove, gozdarstvo in razvoj gorskih področij, Kraške gorske skupnosti ter deželnega gozdarskega podjetja prireja Zadruga »Naš Kras« v petek, 22. aprila, v občinski telovadnici v Repnu seminar na temo »Tržaški Kras: narava in človek«. Na seminarju, kjer bodo sodelovali izvedenci iz naše dežele ter bližnje republike Slovenije, poleg županov občin, ki so vključene v Gorsko skupnost, bosta prisotna deželna odbornika dr. Antonio Tripani ter Sergio Coloni, medtem ko sta se iz Slovenije odzvala na vabilo inž. Tomaž Vuga, podpredsednik republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora ter dr. Matjaž Kmecl, predsednik republiškega komiteja za kulturo. Na predvečer seminarja bo v kulturnem centru »Kraški muzej« odprta razstava na isto temo. Razstava ima namen nuditi pogled na čimvečje možno število aspektov tega prostora. S pobudo je povezana tudi objava kataloga aktov v preprintu: za tekste so poskrbeli izvedenci, ki bodo sodelovali pri razstavi in seminarju.

Koncert velikonočnih pesmi pri Salezijancih

Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta je v nedeljo, 17. aprila, priredila v cerkvi pri Salezijancih nastop šestih pevskih zborov, ki so nastopili s programom velikonočnih pesmi. S tem koncertom hoče zveza popestriti svoje delovanje med letom, saj je to poleg tradicionalnega božičnega koncerta, druga priložnost za cerkvene pevske zore, da so se predstavili pred širšim občinstvom s sporedom religioznih pesmi, medtem ko ob priliki jesenske revije nastopajo z narodnimi in umetnimi pesmimi. V letošnjem letu pa se Zveza cerkvenih pevskih zborov pripravlja še na proslavljanje 20-letnice svojega delovanja.

Na reviji je vsak zbor zapel tri velikonočne pesmi, nastopili pa so naslednji zbori: mešani cerkveni pevski zbor Novega sv. Antona, ki ga vodi Edi Race, Cerkevni zbor iz Sv. Križa, ki ga vodi Albin Verginella, pevski zbor iz Mačkolj, ki je pel pod vodstvom Marije Družina, škedenjski cerkveni pevski zbor, vodil ga je Dušan Jakomin, rojanski cerkveni pevski zbor, pod vodstvom Humberta Mamola in še združena pevska zbor, ki pojeta pri Salezijancih in pri sv. Vincenciju. Združeni zbor sta vodila Benedikt Sestan, organist pri Salezijancih in Giorgio Cecchini, ki orgla pri sv. Vincenciju.

Obnovljena cerkva na Pečeh

Izletniki in obiskovalci doline Glinščice so v teh zadnjih mesecih lahko opazili, da cerkva na Pečeh, ki so jo leta 1979 neznanci požgali in oskrunili, spet dobiva svojo staro, priljubljeno podobo.

V soboto zvečer pa je bilo pri cerkvi še posebej slovesno, saj so jo končno blagoslovili in tako tudi uradno vrnili tej priljubljeni izletniški in romarski poti vso njeno vrednost.

Pri popravilih je sodelovalo veliko društev in mladinskih organizacij, pobudo za-

nje pa je dala mladina, ki se zbira v župnišču v Naselju sv. Sergija, in boljunška župnija. Pozivu, ki je temeljilo na dobri volji vseh, se je odzvalo veliko ljudi, med temi bi omenili tudi nekatere organizacije, kot italijansko alpinistično društvo, skupino, ki skrbi za hitro pomoč jamarjem, in Slovensko zamejsko skavtsko organizacijo, ki je tudi sodelovala pri popravilih cerkvice.

Slovesnosti, ki je bila v soboto zvečer, so se udeležili skoraj vsi tisti, ki so pomagali pri delih in seveda številni verniki. V procesiji so šli od Boljunca do cerkvice, kjer je bilo bogoslužje božje besede v slovenščini in italijanščini. Med potjo so pri postajah, v obeh jezikih prebrali odlomke iz evangelija in govor slovenskih skavtov. Med obredi pa sta pela cerkveni pevski zbor sv. Jerneja z Opčin in mladinski zbor cerkve sv. Anastazija v Trstu. Po posvetitvi oltarja pa je bil v cerkvi še koncert omenjenih zborov, ki so peli ne samo cerkvene, velikonočne in Marijine pesmi, ampak tudi narodne.

Po mnenju vseh, ki so spregovorili na slovesnosti in so se udeležili posvetitve, je

V Boljuncu so se zaključili glasbeni večeri

V petek, 15. aprila, so se v gledališču France Prešeren v Boljuncu zaključili glasbeni večeri, ki jih je priredilo Kulturno društvo Prešeren. Na koncertu je nastopila pianistka Vihra Kodrič, ki je igrala nekaj skladb Modesta Musorskega, v drugem delu pa sta nastopila dva otroška pevska zbora. To sta bila pred kratkim ustanovljeni otroški pevski zbor KD Fran Venturini od Domja, ki ga vodita učiteljica Frida Valenčič in Suzana Žerjal, nastopil pa je tudi mladinski pevski zbor

društva Prešeren iz Boljunca, ki je pod vodstvom Giorgia Guštinčiča zapel vrsto pesmi. Oba zbora sta nastala pred kratkim, spodbudno pa je njihovo petje in sploh dejstvo, da sta nastala in pridno vadita in nastopata.

Kulturnemu društvu France Prešeren iz Boljunca pa gre pohvala, da so se odločili za to obliko večerov, ki so lahko res dragocene priložnosti ne samo za delovanje društva, ampak tudi za spodbujanje glasbene kulture pri nas.

Tragična smrt zamejskega športnika

V nedeljo, 17. 4., je v tragični nesreči izgubil življenje mlad slovenski fant, 23-letni Klavdij Vogrič z Bukovja (Števerjan). V zadnjih časih se je ukvarjal s padalstvom in tudi v nedeljo, 17., se je podal na letališče pri Mirnu, da bi opravil nekaj spustov. Ko se je vrgel z letala, se mu je padalo sicer lepo odprlo, žal pa so se vrvi zapletle. Zaradi tega je mladenič brez vsakega zaviranja padel na Tržaško cesto, kjer so se mu mimoidoča vozila komaj izognila. Takoj so ga prepeljali v goriško bolnišnico, kjer so mu zdravniki skušali rešiti življenje, a zaman: pri padcu je Klavdij dobil smrtne notranje poškodbe in vsak zdravniški poseg je bil žal brezuspešen.

Mladi Klavdij se je že od mladih nog navduševal za najrazličnejše športne panoge. Bil je član Športnega združenja Olympia iz Gorice. Tu se je najprej ukvarjal s tekom na dolge proge. Najprej se je poskusil s tekom čez drn in strn in na 1500

metrov. Udeležil se je tekom na pokrajinski, deželni in meddeželni ravni in dosegel lepe uspehe. Nato se je lotil še odbojke in igral več let v tretji diviziji. Medtem se je lotil deseterboja. Delal je v tovarni in po osmih urah dela je hodil trenirati na stadion na Rojce. Če se mu je mudilo in ni mogel na stadion, je za trening čim hitreje kolesaril v hrib proti domu. Poleg vseh teh športov pa je še našel čas, da se je ukvarjal s košarko. Delo v tovarni ga je pri športu zelo oviralo bodisi glede treningov bodisi glede tekom. Zato je začel iskati drugo zaposlitev, ki bi mu dovolila več prostega časa in ki bi bila manj naporna. Tako je postal finančni stražnik. Nameraval je vstopiti v njihov lahkoatletski odsek, pa je nanoslo, da se je začel ubadati s smukom. Dosegel je lepe uspehe, saj je tekmoval celo za evropski pokal in bil v B moštvu italijanske državne reprezentance. Na neki tekmi pa se je resneje poškodoval in bil tri dni v nezvesti. Ta nesreča ga je za dalj časa ustavila. Potem se je poleg smučanja lotil še plezanja in vožnje s kajakom. V obeh disciplinah je bil zelo uspešen. Javna občila so večkrat poročala o njegovih podvigih. V Julijcih je odprl več novih plezalnih poti.

Zadnje podvige je opravil to zimo, ko je sam izvedel izreden vzpon na Monte Cavallo, kar je zelo odjeknilo v planinskih, predvsem pa v plezalnih krogih. To zimo je zmagal tudi tekmo v superveleslalomu, veljavno za italijanski pokal. Poleg tega se je ob prostem času ukvarjal še s padalstvom. Bridka usoda mu je pretrgala nit življenja! Naj mu bo lahka domača briška zemljica.

-an

—o—

RAZSTAVA UMETNIŠKIH FOTOGRAFIJ

Društvo zamejskih likovnikov in Foto klub 80 sta v petek, 15. t.m. zvečer odprla v Gregorčičevi dvorani razstavo ljubljanske fotografije Andreje Peklaj. Po pozdravnih besedah Deziderija Švare je umetnico predstavil Milko Bambič, ki je poudaril umetniško vrednost njenih fotografij. Ob otvoritvi je nastopil tudi kitarist Igor Starc.

Z redne seje ZSKP iz Gorice

V ponedeljek, 11. aprila, je bila v Gorici tretja redna seja Zveze slovenske katoliške prosvete. Prisotni so bili številni zastopniki skupin, ki so včlanjene v zvezo. Uvodno poročilo je podal predsednik Emil Valentinčič, ki je poročal o raznih pobudah zveze in njenih bodočih programih. S tem v zvezi je omenil priprave na srečanje s Krščansko kulturno zvezo s Koroškega in Zvezo kulturnih organizacij Slovenije. Govor je bil nato o pripravi na prireditve, ki bodo konec maja v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer bodo na programu večeri s prikazom primorske kulturne ustvarjalnosti.

Prisotni so zatem razpravljali o letoš-

nji Cecilijanki, ki bo jubilejna, saj letos obhajamo 25-letnico njenega obstoja; to prireditev je treba primerno ovrednotiti in obletnico proslaviti s posebnim poudarkom. V ta namen so prisotni imenovali delovni odbor, ki bo sestavil spominsko brošuro, v maju pa bo sestanek z zborovodji za čim boljše usklajevanje programov. Odbor ZSKP je sklenil v kratkem organizirati večer za podelitev nagrad 2. natečaja za zborovske skladbe, ki ga je ZSKP razpisala lani. Sledila so poročila o delovanju članic, ki je bilo tudi v marcu precej razgibano in kvalitetno; prav tako so lepe prireditve na programu v tem in prihodnjih mesecih.

ŠPORT

Moška C-2 liga — skupina za napredovanje

Inter 1904 — Olympia - Terpin 3:0 (15:12, 16:14, 15:8)

Olympia - Terpin: Spacapan, Neubauer, Marko in Stefan Cotič, Zadnik, Černic, Dornik, Terpin.

Tudi sobotno gostovanje Goričanov se je končalo z neuspehom proti mlademu moštvu tržaškega Interja. Olympijevci so sicer igrali veliko bolje kot zadnjič, kar je tudi razvidno iz delnih rezultatov, žal pa so v ključnih trenutkih zagrešili nekaj usodnih napak. Kaže, da je goriško moštvo v začasni krizi. S tem porazom se žali manjšajo možnosti za prestop Olympie - Terpin v višjo ligo. Prihodnjo soboto se bodo Goričani doma pomerili z Metallurgico, s katero delijo tretje mesto na lestvici.

Ženska D-liga

Volley - club — Olympia - Bertolini 2:3

Olympia - Bertolini: Primožič, Perše, Tomšič, Bertolini Klara in Bertolini Marija, Mažgon, O-livo, Klanjšček.

V zanimivi in razgibani tekmi so Goričanke prevladale tržiške nasprotnice, s katerimi sedaj delijo drugo mesto na lestvici. Pri Olympijevkah je opaziti precejšen napredek bodisi pri skupinski igri kot pri posameznicah. Treba bi bilo le še nekaj odločnosti, pa bi Goričanke žele več uspehov. Prihodnjo nedeljo bo v Gorici v štandrediški telovadnici slovenski derbi, saj se bodo Goričanke pomerile s Sokolom.

Moška I. divizija

Olympia - Košič — Pieris 3:1

Mlado in razigrano moštvo Olympie - Košič je v soboto izničilo ekipo iz Pierisa, ki se ni na noben način mogla postaviti na noge, razen v enem nizu, ko so Goričani trenutno popustili.

G. R.

—o—

KOMUNISTI V FRANCII NEZADOVOLJNI S SODELOVANJEM V VLADI

V Franciji se širijo govorice o možnem odstopu komunističnega tajnika Marchaisa. V torek se je začelo dvodnevno zasedanje strankinega centralnega komiteja, ki razpravlja o položaju po upravnih volitvah meseca marca. Tajnik Marchaise je med drugim poudaril nujnost, da se v celoti uresniči dogovori med socialisti in komunisti iz leta 1981. Znatno del strankinih pristavev ni naklonjen sodelovanju v vladi s socialisti, ki da so preveč naduti. Poleg tega jih motijo varčevalni ukrepi, ki niso popularni in za katere nosi soodgovornost tudi komunistična partija kot vladna stranka.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Matjaž Kmecl

»MUTASTI BRATJE«

Režija: Jože Babič

v nedeljo, 24. aprila, ob 15. uri v Mestnem gledališču v Celovcu

PRAVLJICA ZA NAJMLAJŠE

pripoveduje Stefka Drolčeva

v petek, 22. aprila, ob 9. uri v osnovni šoli »Primož Trubar«,

ob 11. uri v osnovni šoli »Karel Destovnik Kajuh« v soboto, 23. aprila, ob 9. uri v osnovni šoli »Pinko Tomažič«,

ob 11. uri v osnovni šoli »Alojz Gradnik«

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Kosovel - Slataper v Krožku za kulturo in umetnost

V dvorani Krožka za kulturo in umetnost v Trstu je bilo v ponedeljek, 18. t.m., zanimivo kulturno srečanje na temo »Kosovel - Slataper, pesnika Krasa«. Srečanje sta priredila kulturno združenje Most in Krožek za kulturo in umetnost.

Na srečanju, ki je v dvorano privabilo veliko občinstva, so govorili pesnik in publicist Gino Brazzoduro, prevajalec in esejist Arnaldo Bressan, tržaški germanist in univerzitetni profesor Claudio Magris, vseučiliški prof. in urednik revije Most Aleš Lokar in znana prevajalka in literarna zgozdovinarica Jolka Milič.

Udeležence je uvodoma pozdravil predsednik Krožka za kulturo in umetnost poslanec Tombesi, v imenu združenja Most pa je v slovenščini in italijanščini spregovoril predsednik združenja dr. Vladimir Vremec. Dr. Vremec je tudi prebral del eseja o Kosovelu, ki ga je napisal Taras Kermavner, ki se zaradi bolezni ni mogel udeležiti večera. Med posegi bi vsekakor veljalo omeniti izvajanja Claudia Margisa, ki je opozoril na nekatere skupne poteze obeh pesnikov, obenem pa na prvine, ki so individualne pri vsakem izmed njiju. Prof. Lokar pa je v svojem posegu skušal uokviriti Slataperjevo in Kosovelovo pisanje in njihov svet v širšo evropsko dimenzijo.

Italijansko publiko, ki v veliki večini ni sploh poznala Kosovela, je nekaj verzov v prevodu lahko prepričalo, da gre res za pesnika evropskega formata. Tudi poseg Gina Brazzodura je bil zanimiv, saj je pou-

daril povezave Kosovela z avantgardnimi strujami ter s Černigojem in to veliko bolj doživeto in prepričljivo kot Slataper in drugi italijanski umetniki. Zanimiv je bil tudi poseg Jolke Milič, ki je osvetlila družinsko poznanstvo med Kosovelovimi in Srečkom samim ter italijanskim profesorjem Carlom Curcijem, ki ga je Kosovel spoznal ob koncu prve svetovne vojne v Dutovljah.

Ponedeljkova okrogla miza v Krožku za kulturo in umetnost je bila nedvomno zelo pozitivna pobuda, saj nadaljuje vrsto podobnih srečanj, ki v zadnjih časih skušajo približevati širši italijanski javnosti našo slovensko kulturo.

Slavnostna akademija Glasbene matice

Ob 100-letnici ustanovitve šole Glasbene matice in 175-letnici glasbenega šolstva na Slovenskem je bila vsredo, 13. aprila, v Kulturnem domu v Trstu slavnostna akademija, s katero so proslavili obe obletnici. Da bi poudarili povezanost glasbenih šol, od svojega nastanka do današnjih dni, so na koncertu sodelovali tudi gojenci glasbenih šol iz Pirana, Kopra, Izole in seveda tržaške Glasbene matice.

Na akademiji je slavnostni govornik bil ravnatelj Glasbene matice prof. Sveto Grgič, ki je podal zgodovinski pregled razvoja glasbene vzgoje na Slovenskem; med drugim je opozoril na sedanje stanje Glasbene matice, ki je italijanske oblasti še niso uradno priznale in ji dale raven državnega konservatorija.

Sledili so nastopi gojencev glasbenih šol, ki so s svojim izvajanjem prikazali

TRIDNEVNE PRIREDITVE V DOLINSKI OBČINI

Občina Dolina prireja v dneh od 23. do 25. aprila vrsto proslav s katerimi se spominja 40-letnice padca fašizma. V soboto, 23. t.m., bo v gledališču v Boljuncu ob 20.30 na sporedu »Večer italijanske narodnosti v Jugoslaviji«. Nastopili bodo Tamburaški ansambel KUD Fratellanza z Reke, Moški pevski zbor in godalni orkester KUD Lino Mariani iz Pulja, Mešani pevski zbor italijanske narodnosti iz Umaga in Mladinski ženski zbor samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo italijanske narodnosti iz Izole.

Občinska uprava pripravlja za nedeljo, 24. t.m., ob 11. uri otvoritev družbenega centra pri Domju, ki bo nosil ime po Antonu Ukmarju-Miru. Osrednja svečanost teh treh dni pa bo v ponedeljek, 25., pri občinskem spomeniku padlim za svobodo, kjer bo ob 10. uri osrednja spominska slovesnost. Partizanski praznik se bo nadaljeval ves dan v centru Antona Ukmarja-Mira pri Domju.

»Primorska poje« v Trstu

Zveza slovenskih kulturnih društev in Združenje pevskih zborov Primorske vabita na 11. koncert revije pevskih zborov PRIMORSKA POJE, ki bo v soboto, 23. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, ul. Petronio 4.

REVIJA »LE LIVRE SLOVÈNE«

Izšla je prva letošnja številka revije Le livre slovène, katere namen je propagirati slovensko literaturo in knjigo v svetu. Revija izhaja že 21. leto. Na uvodnem mestu prinaša v angleščini pisani ali boljše rečeno v angleščino preveden esej Andreja Inkreta »V spomin Edvarda Kocbeka«, ki ga ilustrira risan Kocbekov portret. Inkret naglašja, da sta dve najpomembnejši dimenziji Kocbekovega življenja in dela njegova poezija in njegova udeležba v partizanskem boju. Esaj je prebral Inkret svoj čas na spominski slovesnosti Društva slovenskih pisateljev in Slovenskega PEN kluba. Sledi devet v angleščino prevedenih Kocbekovih pesmi, začeni z znanimi »Lipicanci«. Sledi precej dolg odlomek iz neke Ingoliceve novele, z naslovom »Stava«, prav tako v angleščini. Tudi vsi drugi prispevki te številke so v angleščini, tako odlomek iz dela Vitomila Zupana »Komedijska človeškega mesa«.

Revija predstavlja tujemu svetu tudi pesnika Jožeta Udoviča s portretom v risbi iz njegovih

mlajših let in s prevodi vrste pesmi iz njegove nove zbirke »Oko in senca«. Preseneti nas prevod spisa »Barbari«, katerega avtor je Bojan Štih in je vzeti iz njegove »Knjige, ki ne želi biti requiem«, v kateri zelo kritično piše o sedanjosti slovenski družbi oziroma o tistih, ki odločajo v njej in ji dajejo zaradi svojega položaja ton. Objavljen je tudi odlomek iz takojimenovanih »Petih odlomkov« Lojzeta Kovačiča, torej odlomki iz samih takih del, ki so bila objavljena zadnje čase v slovenskih revijah ali knjigah ter so se odlikovala po svoji odkritosti in kritičnosti.

Revija predstavlja tujim bralcem nadalje Branka Gradišnika, Cirila Zlobca, Pavleta Zidarja, Toneta Peršaka, kar zadeva eseje, pa Andreja Inkreta, Branka Hofmana z opozorilom na njegovo knjigo »Noč do jutra«, Marjana Rožanca in v recenzijah še več drugih avtorjev, med njimi Emilijana Cevca. Treba je reči, da je ta zvezek »Le livre slovène« tudi za tuje bralce res zanimiv, aktualen in pester.

pravi prerez delovanja in učenja v slovenskih glasbenih šolah. Pred zaključkom sta predstavnika Zveze kulturnih organizacij Slovenije in učiteljev glasbenih šol izročila šoli Glasbene matice priložnostni priznanji. Večer pa je sklenil Mladinski pevski zbor Glasbene matice, ki je pod vodstvom Stojana Kureta izvedel krajši spored pesmi.

—o—

Glas Korotana

V Trst je pred kratkim prispela nova, osma številka Glasa Korotana, ki ga izdaja Visokošolski dom »Korotan« na Dunaju in ga ureja njegov ravnatelj pater Ivan Tomažič.

Platnice novega zvezka Glasa Korotana krasijo lepa barvna slika, ki prikazuje zilski »rej pod lipo« iz prve polovice preteklega stoletja. Naslikal jo je v preprostem, danes bi rekli naivnem slogu, kmečki slikar Kristijan Holzinger iz Dol (Dellach) ob gornji Dravi. Bil je predvsem cerkveni slikar. Sliko, ki nam zvesto ponazarja tudi takratno nošo na Koroškem, hranijo v Deželnem muzeju v Celovcu. Slika je tudi v zvezi z najdaljšim prispevkom te številke, z razpravo Jožka Savlija »Lipa, drevo življenja«, kajti rej so plesali okrog vaše lipe.

Savli nam na več kot 40 straneh bogato opremljene in ilustrirane knjižice z vso mogočo znanstveno dokumentacijo, citirano tudi pod črto, prikaže zgodovino in pomen ljubezni in spoštovanja do lipovega drevesa pri slovenskem narodu, pa tudi pri drugih zahodnoslovanskih narodih. To se odraža tudi v slovenski mitologiji, ljudskih pesmih, ljudskem zdravstvu, v ljudski poeziji in drugod. Šavli je zbral o tem presenetljivo bogato dokumentacijo v besedi, pa tudi v sliki ter spomnil pri tem na marsikaj, na kar smo že skoraj pozabili in ne samo mi, ampak tudi naši etnografi in zgodovinarji, kajti zadeva z lipo ni bila tako preprosta, ampak je imela tudi svoje pravne plati. Marsikakšno pravno vprašanje so namreč reševali naši predniki pod mogočno vaško lipo.

Sodobno kmetijstvo

Vpliv listne površine na pridelek grozdja

Z urejanjem intenzivnih vinogradov in uvajanjem sodčnih vzgojnih oblik vinske trte se je v vinogradniški tehnologiji marsikaj spremenilo. Pridelati želimo veliko več in tudi bolje. Pri tem pa radi opazujemo, da je listna površina tista, ki odločilno vpliva na količino in zlasti na kakovost grozdja. Velikost listne površine in njena presnovna sposobnost sta močno odvisni od ustrezno izbrane vzgojne oblike trte in njene opore. Velikost listne površine in njena presnovna sposobnost se med rastjo čez leto spreminjata. Presnavljanje je v začetku rasti slabo, nato z razvojem listne površine narašča, konec avgusta in na začetku septembra pa se manjša. Listi po dolžini mladik niso enako asimilacijsko aktivni. Listi na 4 do 12 nodiju dosežejo največjo aktivnost junija in na začetku avgusta, nato pa njihova presnovna sposobnost slabi in le listi na višjih nodijih svojo najustreznejšo aktivnost dosežejo ob polni razvitosti. S staranjem se asimilacijska aktivnost zmanjšuje zaradi razkroja kloroplastov in zmanjšanja vode v celicah. Sposobnost fotosinteze je sprva največja v spodnjih, nato v srednjih in se končno pomakne v razvite liste na vrhovih mladik. K listni površini prištevamo tudi listje zalistnikov.

Mnenja, ali so zalistniki paraziti vinske trte in ali naj jih odstranimo ali pustimo, se razhajajo. Prevladuje trditev, da so zalistniki potrebni in koristni in da je njihovo listje v času razvoja trte bolj aktivno kot listje na mladikah, posebno ker zalistniki zrastejo kasneje in njihovo listje kasneje doseže največjo sposobnost presnove, tako da trta dobi potrebno hrano iz listja zalistnikov takrat, ko ostalo listje že izgublja aktivnost.

Listna površina vpliva na količino in kakovost pridelka. Zato je nujno potrebno poiskati ustrezno vzgojno obliko, ji prilagoditi oporo in določiti take načine razporeditve rodnelesa, ki omogočajo razvoj velike površine, ustrezno razporeditev listja, dobro osvetlitev, ne da bi hkrati preveč zmanjševala gospodarske učinke pridelave grozdja.

Bolj ali manj poševno upogibanje dolgega rodnelesa je del sodobne intenzivne pridelave grozdja. Slaba razporeditev lesa na neustrezni opori je vzrok, da le težko dosegamo primerno veliko in dobro razporejeno listno površino. Nepravilna in ne ob pravem času opravljena zelena dela so aktivnost že tako majhne listne površine še poslabšala.

Namenimo več pozornosti opori za vinsko trto. S primerno razporeditvijo dolgega rodnelesa povečamo listno steno, in

sicer tako, da bo listje ustrezno razsvetljeno, in sicer z znižanjem debla na že znosno višino ob sedanji višini opore (stebrov ali zgornjih žic) in tako dosežemo večjo listno steno ter s pletvijo in namakanjem premišljeno, usmerjeno in gospodarno sledimo razvoju trte in njenim sposobnostim in značilnostim v presnovi.

Z. T.

—o—

OTVORITEV OBNOVLJENE CERKVICE NA PEČEH

■ nadaljevanje s 4. strani

bila pobuda zelo koristna priložnost tudi z vzgojnega stališča, saj je sodelovanje italijanskih in slovenskih prostovoljcev bila priložnost za spoznavanje naše stvarnosti.

Ko se je slovesnost končala, je bila že noč. V siju lune in zvezd so si prisotni prižgali bakle in steza se je počasi spremenila v svetlo procesijo, ki se je zaključila v Boljuncu.

Kdo je odgovoren za pokol...

■ nadaljevanje s 1. strani

vzhodu. Podobno poslanico je italijanski predsednik naslovil tudi na libanonskega državnega poglavarja Gemajela. Tudi Izrael izreka sožalje Združenim državam za žrtve včerajšnjega atentata, hkrati pa poudarja, da tako zločinsko dejanje ne preseneča.

Izraelski tisk izreka med vrsticami mnenje, da je Sirija v sedanjem trenutku glavni sovražnik mirovnih prizadevanj, četudi morda ni neposredno vpletena v ponedeljkov atentat. Po drugi strani pa uradni Izrael izreka ameriškemu predsedniku zahvalo za njegov trdni namen, da se kljub

grozotnemu dogodku nadaljujejo pogajanja za umik tujih čet iz Libanona. To je izjavil izraelski delegat na ponovnem srečanju z libanonskimi in ameriškimi odposlanci, ki se v zadnjih mesecih pogajajo o normaliziranju položaja v Libanonu, pri čemer skušajo doseči umik tujih čet, Izraelci pa še dodatno varnost za svojo severno mejo.

Tudi Arabska liga je ostro obsodila ponedeljskov atentat na ameriško veleposlanstvo v Beirutu. Arabska liga poudarja, da je atentat dejanski napad na mirovna prizadevanja, to pa daje Izraelu pretvezo, da je še vedno vojaško prisoten v Libanonu.

Polemika o celjskih knezih

V zadnji številki Naših razgledov (z dne 8. aprila) je objavljen odločni in temperamentni odgovor hrvaške zgodovinarke, zagrebške univerzitetne profesorice Nade Klaić na polemični članek, ki ga je napisal za eno prejšnjih števil Naših razgledov slovenski zgodovinar dr. Ignacij Voje o njenem predavanju v Celju o vlogi celjskih knezov v hrvaških deželah. Obdolžil jo je (indirektno), da razširja neke nove mite o celjskih knezih oziroma grofih, kot jih imenuje slovensko zgodovinarstvo. Profesorica Nada Klaić pa je v svojem odgovoru obtožila slovenske zgodovinarje, da nalašč in pristransko prikazujejo celjske kneze samo v črnih barvah in jih omalovažujejo kot vladarje samo zato, ker so bili fevdalci in »ker doma menda niso govorili slovensko«. (Kako pa so se razumeli s svojimi bosanskimi in hrvaškimi ženami in ljubicami? Op. ur.) Klaićeva tudi hudo zameri slovenskim zgodovinarjem, da so sedeli med njenim predavanjem za okroglo mizo takorekoč zraven nje in vendar niso odprli ust, da bi ji povedali, kaj jim v njenem predavanju ni

bilo všeč, naknadno pa jo dolžijo, da širi mite.

Prof. Nada Klaić piše med drugim: »Potemtakem razlike pri presojanju zgodovinske vloge Celjskih, razlike, ki so se pokazale med nami, niso nastale zavoljo različnega razlaganja obstoječega izvirnega gradiva — tega slovenski kolegi sploh ne upoštevajo! — marveč zaradi njihovega vnaprej ustvarjenega črnega mita o Celjskih, mita, ki ga gojijo, zlasti v zadnjem času. Skrajni rezultat tega črnega mita v slovenskem zgodovinarstvu smo lahko videli pred nekaj meseci, ko so se na televiziji — nisem se potrudila, da bi si zapomnila, za katero dramo gre — pojavili Celjski kot napol nagi divjaki, ki sedeč za mizo glodajo kosti in se preganjajo s podajškimi deklinami. Vprašujem se seveda, komu v slovenski javnosti so potrebni takšni črni miti o ljudeh, ki so bili s svojim političnim položajem v resnici pravi dinasti. Ali, še pomembnejše vprašanje: Kdo si sme jemati pravico, da ponareja preteklost? Ne vem, kako se piše avtor tiste drame, a to niti ni bistveno.

Ta drama je skrajni sad, po mojem prepričanju negativnih »prizadevanj« najnovejšega slovenskega zgodovinarstva, »prizadevanj«, ki jim gre za to, da bi popolnoma zaničala politično vlogo Celjskih, zlasti zadnjih treh knezov. V »Zgodovini Slovencev«, ki šteje ... 962 strani, more bralec najti o Celjskih kot »državnih knezih« ... vsega skupaj dva stavka, ki pa ob vsem tem niti nista čisto pravilna! O vlogi zadnjih Celjskih v deželah Svete krone (madžarsko-hrvaške, op. ur.), vlogi, ki sem ji posvetila celo knjigo, pa je mogoče v »Zgodovini Slovencev« najti prav tako dva stavka, toda niti tadv nista pravilna! Ni namreč resnična trditev, da je kralj Sigismund podelil knezu Hermanu II. »velika posestva na Hrvaškem«, kakor prav tako ni čisto res, da je isti vladar dal Hermanu II. hrvaško - dalmatinsko - slavonski Banat. Razumljivo je, da se vprašam: Kako more slovenska javnost spoznati, kakšen je bil v resnici položaj zadnjih Celjskih, ko niti v najnovejši zgodovini Slovencev ne more najti o svojih dinastih — t.j. o Celjskih — nekaj vsebinsko točnih stavkov. Po drugi strani pa so o knezu Ulriku II. zapisane izmišljene trditve o tem, kako se je bojeval v Ogrski proti »plemiški fevdalni zavesti«.

Delovni spor še ni poravnan

Delovni spor glede obnove in poenotenja delovne pogodbe v zdravstvenem sektorju se nedavnemu dogovoru navkljub še ni razrešil. Bolnišniški zdravniki, ki so se združili v enotno organizacijo ter upravni voditelji krajevnih zdravstvenih enot so sklenili, da bodo nadaljevali sindikalno akcijo za spremembo dogovora o enotni delovni pogodbi. Bolnišniški zdravniki bodo stavkali od 27. do 29. aprila, za 28. april pa so napovedali v Rimu javno manifestacijo.

Združenje zdravnikov v splošni praksi, ki zastopa družinske zdravnike, se pravi zdravnike, ki ordinirajo v svojih ambulantah v okviru vsedržavne zdravstvene službe, je izdalo sporočilo, v katerem nastopa proti novim predpisom, ki so bili sprejeti ob dogovoru glede cene dela. Predpise vsebuje zakonski odlok z dne 19. marca, katerega sedaj proučujejo v parlamentu za njegovo uzakonitev. Sesti člen obvezuje krajevne zdravstvene enote, da opravijo že na dan bolniške prijave nadzorni pregled pri delavcih v bolniški. Pregled lahko opravi tudi nezdravstveno osebje. V primeru, da nameščenca v bolniški blagajni ni doma, mu zapade plača za celotno bolniško obdobje. Zdravniki označujejo predpis kot nesprejemljivo nasilstvo. Odlok obvezuje nameščenca v bolniški, da ostane ves čas bolovanja doma, kar onemogoča možnost specialističnih pregledov in rehabilitacijske posege. Družinski zdravniki očitajo v sporočilu vladi, sindikatom in političnim strankam, da se še niso izrekli o teh vprašanjih in vabijo državljane, naj se pridružijo njihovemu protestu za obrambo neodtujljivih pravic človeka, ki trpi in ki ima pravico do ozdravljenja.

Poravnajte naročnino!

Vse se mi zdi, nadaljuje Klaićeva, da je največji »kamen spotike« med nami to, da imenujem Celjske kneze, ne pa grofe, kakor delajo to slovenski kolegi. Moji argumentirani obrazložitvi se slovenski kolegi upirajo zgolj s svojo rabo, ki da je *upeljana*, ki je v navadi, to pa je v znanstveni razpravi resnično šibek dokaz. Zato jih odkrito, kakor to zmeraj delam, opozarjam: Če niso zmožni razločevati *pravne*, to pa pomeni tudi dejanskega položaja zadnjih Celjskih, potem naj raje ne jemljejo peresa v roke, da bi pisali o njih. Celjski so najprej *comites Cilie et Zagorie*, potem *barones regni Hungariae* in naposled *Principes sacri imperii*. Glede na to, da je bilo slovenskim zgodovinarjem žal *nepomembno*, in jim je, na mojo še večjo žalost, še zmeraj *nepomembno*, kolikšna izredna sprememba se je zgodila v življenju najprej Hermana II., nato pa še njegovega sina Friderika II. in vnuka Ulrika II., ti historiki še zdaj, čeprav so bili opozorjeni na svoje napake, nimajo pametnejšega opravila, kakor da tistega, ki upošteva te posebne pravice, napadajo kot — *mitomana*! Mar jim še zmeraj ni jasno, da so Celjski kot *principes sacri imperii* dobili vladarske pravice!... Če torej slo-

Aktualnost Virgila Ščeka

V ponedeljek, 18. aprila, je bilo v Peterlinovi dvorani v Trstu zanimivo predavanje prof. Toneta Požarja o Virgilu Ščeku, duhovniku in politiku, ki je s svojim delom in sporočilom tako aktualen danes, kot je bil pred 60 leti, ko se je v rimskem parlamentu boril za pravice Slovencev v tedanji Julijski krajini.

To misel je uvodoma poudaril na ponedeljkovem predavanju predsednik Društva slovenskih izobražencev Sergij Pahor. Predavanje, kot je rekel je sovpadalo z najnovejšo fašistično provokacijo — predstavitev publikacije o škvdristu in zažigalcu Narodnega doma v Trstu Francescu Giunti.

Požar je v svojem predavanju, podobno kot pred časom v Gorici, skušal prikazati celotno podobo Virgila Ščeka, kot duhovnika, narodnjaka, politika in doslednega bojovníka proti fašizmu, za obstoj in napredek slovenskega naroda.

Svoje predavanje pa je naslonil na doslej že znano in objavljeno gradivo, a tudi na 17 debelih zvezkov Ščekovih »Paberkov« v katere si je Šček zapisoval najrazličnejše stvari, in na drugo arhivsko gradivo,

ki pa doslej še ni bilo povsem izkoriščeno. Seveda je Požar vpletel v svoje predavanje tudi veliko osebnih spominov in anekdot, saj je Šček svoja zadnja leta preživel kot duhovnik v pokoju, a brez pokojnine, pri njem v Lokvi in tudi tu veliko deloval in naredil v korist slovenskega naroda. Predavanje in tudi zanimiva debata, ki je sledila, sta osvetlili nekatere zgodovinske dogodke, pri katerih je Šček sam sodeloval.

Vse to je poudarilo nujnost, da se o Ščeku in dobi, v kateri je deloval, skuša zbrati čim več gradiva, da bi se zgodovinarji lahko lotili objektivnega raziskovanja.

—o—

NAUK IZ ZADNJIH DOGODKOV V TRSTU

■ nadaljevanje s 1. strani

je pravice, svojo čast in dostojanstvo. To bo hkrati najboljša pot, ki bo omogočila, da si bomo tudi med italijansko večino našli prijatelje in zaveznike ter se skupno zavzemali za zares enakopravno in omikano sožitje. To je po našem nauk, ki izhaja iz zadnjega dogajanja v Trstu.

Zanimajmo se za bližnjega!

■ nadaljevanje s 1. strani

druge, ne iz vsiljive radovednosti, čeprav je tudi to še neizmerno boljše kakor popolna brezbržnost, ampak iz občutka odgovornosti, iz sočutja, iz ljubezni do človeka. Zakaj neki otrok v soseščini tolikokrat joče? Kaj se dogaja z njim? Ali zakaj ga nenadno ni več slišati in videti? In kako je s starimi ali osamljenimi v našem sosesstvu? Zanimajmo se zanje, spregovorimo včasih z njimi, pozvejmo, v kakšnih razmerah živijo, in če so potrebni pomoči,

pa jim sami ne moremo pomagati, opozorimo na to pristojno oblast, duhovnika ali zdravnika. Nihče ne bi smel v boleznih obležati zapuščen, brez pomoči. Noben otrok ne bi smel umreti zapuščen od lakote. Noben star človek ne bi smel shirati osamljen. Svet, ki dopušča kaj takega, je grozoten svet. Vsak bi moral nekaj doprinese, kolikor pač more, da bi postal svet bolj prijazen, boljši, bolj resnično človeški. K temu nas opominja tudi smrt tistega zapuščenega otročka v Rimu.

venski kolegi, menda zavoljo ustaljene navade, ostajajo pri izrazu *grof*, potem delajo to bodisi zato, ker jim vsebina privilegija ni znana, bodisi — kar je verjetnejše — ker mislijo, da se zahteva od njih, da pišejo o Celjskih samo črne mite! To pa je zame dokaz — naglašava Nada Klaić — da imajo, žal, rajši sebe kakor pa prečudovito preteklost slovenskega naroda!

Zatorej, to se razume, nimam za posebno kolegialno, najmanj pa za pošteno in primerno, da me pred slovensko javnostjo — ki ima pravico zvedeti, kakšna je bila preteklost njenega naroda (ne samo kmetov, marveč tudi plemičev in velikašev, saj so vsi skupaj narod) in kdo so bili Celjski — napadajo kot zgodovinarke, ki menda razširja lažne teze in mite. In slovenske kolege javno vprašam: Kakšno pravico imajo, zamolčevati dejstvo, da so bili Celjski knezi svetega rimskega cesarstva za tri zemljiška gospostva v slovenskih deželah? V hrvaških deželah, točneje rečeno v Slavoniji, je bila njihova »politična kariera« popolnoma drugačna, ker so tu mogli postati in so postali *bani* in *gubernatorji*, in ravno te časti so jim tudi v hrvaških deželah dajale položaj, ki je bil enak vladarskemu.

Nada Klaić očita potem slovenskim zgodovinarjem, da se sploh ne zmenijo za izvirno zgodovinsko gradivo o Celjskih in ga včasih niti ne zabeležijo, ter zaključuje svoj polemični članek z besedami: »Ko pozivam slovenske kolege k javni razpravi, naslavljam nanje zato tudi vprašanje: Ali bodo nasproti mojim argumentiranim »tezam« in »mitom« o Celjskih postavili kaj drugega razen svojih napačnih *una-prejšnjih mnenj in pojmovanj*? S katerim in s kakšnim izvirnim gradivom bodo pokazali slovenski javnosti, da razširjam neke lažne teze in mite? In nikar naj se ne sklicujejo na neznano *arhivsko gradivo*, ker je moj takojimenovani »mit« o Celjskih, to ponavljam, zgrajen na vsem dostopnih in znanih virih. Mimogrede bi jim toplo priporočila, naj prej, preden se odpravijo raziskovat izvirno gradivo, zavrzijo svoje zmotno prepričanje, da so Celjski črni fevdalci, ki jih je treba samo zato, ker so fevdalci, obsoditi in prekleti«.

Upravičeno smo radovedni, kako bodo slovenski zgodovinarji odgovorili na te hude obtožbe najvidnejše in najuglednejše hrvaške zgodovinarke, ki si je drznila lepo pisati o srednjeveški slovenski zgodovini.